

Kinder Torah

Parashas Va'eira

Anger

"You are driving me crazy little frog! Your croaking is making me deaf! I am going to put an end to you."

With that, the angry Mitzri picks up a big stick and strikes the frog with a mighty blow. Much to his surprise, the frog does not die. Rather it multiplies into several frogs, all croaking into the Mitzri's ears.

"You lousy frogs! You can't get away with this! I'll kill you all!"

And so, the Mitzri begins angrily striking frog after frog. Each blow only produces more and more frogs, more and more croaking. As the number of frogs grows and grows, the Mitzri's anger grows and grows. And so the plague goes. The Mitzrim themselves fill the land of Mitzraim with frogs.

The Steipler, in his sefer *Bircas Peretz*, points out the irony of the situation. The Mitzrim were disgusted with the *tsefardeah*, and wanted to kill them. However, they reacted with anger. With each frenzied blow, the frogs increased. They should have seen this and realized that their anger was counterproductive. Not only was it not helping them to get rid of the frogs, rather it was creating more, more, and more frogs. Didn't they realize this? No, because this is the destructive power of anger. It blinds a person to the devastation that it causes. And so, each angry reaction goes like the *makkas tsefardeah*. A quiet calm approach will allow emotions to slowly cool down. The anger will evaporate and the matter will be settled. However, a heated reaction will only bring another irritated response, just as each fierce blow brought more frogs. Tempers will escalate, and soon the fire engulfs everything. Therefore, the Steipler advises silence as the best response to anger. Time will pass, and the temper will cool. Peace will prevail, and bring along with it Hashem's blessings. As our sages say, "The only vessel which can hold blessing is peace."

Kinderlach . . .

"That's it! I am fed up! I must have told him 1000 times not to do that. I explained to him how it bothers me. He just continues to do it! I am going to scream at him. That will solve the problem." Kinderlach, will screaming really solve the problem? Surely not. It will only bring an angry reaction. That, in turn will provoke more rage. The vicious cycle will just escalate and escalate just as the frogs increased and increased. There is only one way to stop it. Silence. Accept the things you cannot change and calmly deal with the others. You will prevent the plague from spreading. Anger itself is a makko. Let us not suffer its destructive force.

Execute Four

"Who is Hashem that I should heed His voice to send out Israel?" (Shemos 5:2). With these words, Pharaoh committed a heinous crime. He spoke *loshon hora* against the Creator of the World. What is the punishment for such a sin? The Gemora (Erechin 15b) states that one who speaks *loshon hora* transgresses the equivalent of all three capitol crimes: idolatry, immorality, and murder. Those who commit these crimes receive four types of death penalties: stoning, burning, decapitation, and strangulation.

The Keli Yakar (Shemos 9:14) relates that the plague of *borod* (hail) came as a punishment for the *loshon hora* that Pharaoh spoke. He goes on to explain how the *borod* corresponded to the four death penalties. The hailstones came down and stoned the people to death: stoning. They cracked open, fire came out, and burned people to death: burning. "The *borod* beheaded their grapevines (Tehillim 78:47). Is it possible to cut off the head of a grapevine? Surely not. The verse refers to the elite of Mitzraim, who are compared to grapevines. They were killed by the *borod*: beheading. Torrents of rain fell along with the hail. Fields were flooded and Mitzrim may have drowned. Drowning is a form of strangulation. And so, we see a horrible punishment for a terrible crime.

are called clouds."

"We never have clouds here in Mitzraim."

"That is because it never rains here. We get all of our water from the river. I wonder why the sky is now filled with clouds."

Suddenly a loud crashing noise is heard. Flashes of light fly through the dark sky. The people of Mitzraim are terrified. They have never experienced thunder or lightning before.

"What is that? The gods are angry with us. What shall we do?"

Hail begins to fall from the sky.

"What is this? The sky is falling! It looks like pieces of ice. Ouch they hurt."

"It cannot be ice. When it hits the ground, it breaks open and there is fire inside. Fire cannot burn inside of ice."

"Oh no. It looks very miraculous. It must be another plague from the G-d of the Jews."

The Ohr HaChaim

HaKadosh comments that fire and water are two opposite extremes. They cannot co-exist. Either the amount of water is great enough to extinguish the fire, or the heat of the fire is great enough to evaporate the water. However, this case was different. The fire and water were messengers of Hashem, sent to do a job for Him. The fire changed its nature and burned inside of the ice, in order to do the will of Hashem.

Kinderlach . . .

How bad can loshon hora be? After all, everyone lets a bad word slip out here and there. Our sages tell us that it is as bad as the worst crimes. That is truly frightening. In the days of the Beis HaMikdash, people were stricken with tsoraas, a terrible disease. Mitzraim was plagued with borod. These do not exist in our days, but Hashem has His ways. The Chofetz Chaim relates that one who guards his tongue will have a good life in this world and the next. Watch what you say, and enjoy the good life.

Working Together

"Why is the sky darkening?"

"There are strange things in the sky. Those white and gray things."

"I know what they are. Once I traveled to a far away land and saw them. They

Kinderlach . . .

"I can't work with you. You are too sloppy." "What do you mean? You are too neat. It stifles my creativity." "I can never travel anywhere with you. You are always late." "Have we ever missed the bus on account of me?" "No, but we are always rushing." We can all think of many reasons why we cannot work together. We are just too different. Are we more different than fire and ice? They were able to work together to do Hashem's will. We are all striving to do Hashem's will. Cleaning the house for Shabbos, traveling together to a seudas mitzvah, getting ready for school in the morning, are all Hashem's will. We can surely overcome our differences and work together at these times. Pretty soon, we will realize that everything can be done according to Hashem's will. Then we will always be working together. What a wonderful world it will be!

ההגדת לבנר

פרשת זארא

כעס

ברד מתחיל לרדת מן השמים.
 "מה זה. השמים נופלים! זה נראה כמו חתיכות של קרח. אוי, זה כואב."
 "זה לא יכול להיות קרח. כשהחתיכות מגיעות לרצפה, הן נבקעות ורואים אש בפנים. אש לא יכולה לבעור בתוך קרח."
 "אוי ואבוי, מסתבר שזו עוד מכה מאלוקי היהודים."

סג סג ✪ סג סג

האור החיים הקדוש אומר שאש ומים הם שני דברים המנוגדים זה לזה ואינם יכולים לדור בכפיפה אחת. או שכמות המים גדולה מספיק בכדי לכבות את האש, או שחום האש גבוה מספיק בכדי לאדות את המים. אולם, מצב זה היה שונה. האש והמים היו שלוחיו של ה' אשר נשלחו לבצע משימה מסוימת עבורו. האש שנתה את טבעה והתלקחה בתוך הקרח, כדי לעשות את רצון ה'.

"הצפרדע הזאת משגעת אותי! הקרקורים שלה מחרישי אוזניים! אני אהרוג אותה!"

המצרי הרוג נטל מקל גדול והיכה את הצפרדע במכה אדירה. להפתעתו, הצפרדע לא מתה מהמכה - אלא התרבתה, ובמקומה הופיעו כמה צפרדעים, שכולן המשיכו את הקרקורים מחרישי האזניים.

"אני לא מוותר לכם, צפרדעים ארורים! אינכם יכולים להמלט ממני - אהרוג את כולכם!"

המצרי התחיל להכות כל צפרדע, זו אחר זו. כל מכה גרמה להתרבות נוספת של הצפרדעים, ולקרקור בלתי פוסק. ככל שגדל מספר הצפרדעים, כך גדל כעסו של המצרי. וכך, במכה הזאת, המצרים עצמם, כמו ידיהם, גרמו לארצם להתמלא בצפרדעים.

סג סג ✪ סג סג

ילדים יקרים...
 "אני לא יכול לעבוד אתך. אתה יותר מדי מבולגן."
 "ואתה יותר מדי מרובע. אתה חונק את כל היצירתיות שלי." "אי אפשר ללכת אתך לאף מקום. את תמיד מאחרת." "האם אי פעם הפסדנו את האוטובוס בגללי?" "לא, אבל אנחנו תמיד צריכים למהר." "לכולנו יש סיבות למה איננו יכולים לעבוד ביחד. אנחנו פשוט יותר מדי שונים. האם אנחנו שונים יותר מאש וקרח? הם היו מסוגלים לעבוד ביחד כדי לעשות את רצון ה'. כולנו משתדלים לעשות את רצון ה'. לנקות את הבית לכבוד שבת, לנסוע ביחד לסעודת מצוה, להתכונן בבוקר לבית הספר, כל אלו הם רצון ה'. אנחנו בודאי יכולים להתגבר על ההבדלים בינינו ולעבוד ביחד בזמנים אלו. מהר מאד ניווכח לדעת שניתן לעשות כל דבר לפי רצון ה', ואז נעבוד תמיד ביחד. איזה עולם נפלא זה יהיה."

הסטייפלר בספרו ברכת פרץ, מצביע על האירוניה שבמצב. המצרים נגעלו מן הצפרדעים ורצו להרגו אותן, אך תגובתם היתה תגובה של כעס. כל מכה נוספת גרמה גם להתרבות נוספת. המצרים היו צריכים להבחין בכך, ולהבין שהכעס שלהם רק מזיק - שהרי לא רק שאין הוא עוזר להם להתפטר מהצפרדעים, אלא שהוא יוצר עוד ועוד - ועוד! - צפרדעים. האם הם הבינו זאת? לא, משום שזהו הכוח ההרסני שבכעס. הכעס מעורר את האדם לנזק ולהרס שהוא גורם. כמו במכת הצפרדע, כך זה בכל תגובה של כעס: גישה שקטה ורגועה יכולה לאפשר לאדם להרגיע את רגשותיו הסוערים, ואז הכעס ייעלם, והעניין יבוא על תיקונו. אך תגובה נרגזת רק מביאה לתגובת-נגד, מרגיזה אף היא, כמו שכל הנפת מקל על הצפרדעים גרמה להתרבותן. כך הרוחות מתלהטות ולאחר זמן קצר אש המחלוקת מכלה הכל. על כן, עצתו של הסטייפלר היא לשמור על שתיקה, כתגובה הטובה ביותר לכעס. עם חלוף הזמן, הרוחות יירגעו, השלום ישוב לשרור ואיתו תבוא גם ברכת ה'. כמאמר חז"ל, "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום."

ארבע מיתות בית דין

"מי ה' אשר אשמע בקולו לשלח את ישראל?" (שמות ה', ב'). במלים אלה פרעה חוטא חטא חמור. הוא אומר דברי לשון הרע על הקב"ה. מה העונש על חטא זה? הגמרא (ערכין ט"ו ע"ב) אומרת שמי שמדבר לשון הרע כאילו עבר על שלוש העבירות החמורות: עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים. העונשים על שלוש עבירות אלו כוללים את כל ארבע מיתות בית דין: סקילה, שרפה, הרג וחנק.

הכלי יקר (שמות ט', י"ד) אומר שמכת ברד באה כעונש על דברי הלשון הרע שאמר פרעה. הוא ממשיך ומסביר כיצד הברד מתאים לכל ארבע מיתות דין: אבני הברד נפלו על אנשים והרגום - וזה כמו סקילה. האבנים נפתחו, יצאה מהם אש, והאש הרגה אנשים - וזו שריפה. "ויהרוג בברד גפנם" (תהלים ע"ח, מ"ז). האם אפשר "להרוג" גפן? לא. הפסוק מתייחס לגדולי מצרים, שנמשלו לגפנים, והם קיבלו מיתת הרג (שהיא עריפת ראש). מטר עז ירד יחד עם הברד. שדות הוצפו וייתכן שמצרים טבעו במים - טביעה היא סוג של חנק. וכך אנו רואים בסך הכל עונש כבד מאוד עבור חטאו הכבד של פרעה.

ילדים יקרים...
 "זהו זה! נמאס לי! אמרתי לו כבר מיליון פעם לא לעשות את זה. הסברתי לו כמה שזה מפריע לי, והוא ממשיך לעשות את זה! אני אצרח עליו, ואז הוא יבין." ילדים יקרים, האם הצרחות אכן תפתורנה את הבעיה? וודאי שלא. הן רק תגרומונה לתגובת-נגד של כעס, ואז שוב יגבר הרוגז של הצורח. מעגל הקסמים ילך ויתחזק, כמו שהצפרדעים הלכו והתרבו. יש רק דרך אחת לעצור את תהליך זה: לשתוק. לקבל את הדברים שאי אפשר לשנות ולטפל בדברים שאפשר לשנות ברוגע ובשלווה. בכוחכם למנוע את התפשטות מגיפת הכעס. הבה נמנע מעצמנו את תוצאותיה ההרסניות.

לעבוד ביחד

"מדוע משחירים פני השמים?"
 "יש דברים מוזרים בשמים. מן דברים כאלה לבנים ואפורים."
 "אני יודע מה הם. פעם נסעתי לארץ רחוקה וראיתי אותם. קוראים להם עננים."
 "אבל במצרים אין אף פעם עננים."
 "זה משום שאף פעם לא יורד כאן גשם. את כל המים אנחנו מקבלים מהנילוס. מענין מדוע השמים מלאים עננים עכשו."
 לפתע נשמע קול נפץ חזק. הבזקי אור מפלחים את השמים השחורים. המצרים מבוהלים עד אימה. הם מעולם לא ראו ברקים או רעמים.
 "מה זה? האלים כועסים עלינו. מה נעשה?"

ילדים יקרים...
 מה כל כך רע בלשון הרע? הרי כולנו נכשלים בזה מדי פעם. חכמינו ז"ל אמרו שלשון הרע הוא חמור כמו העבירות החמורות ביותר - דבר מפחיד ביותר. בזמן שבית המקדש היה קיים, אנשים שדיברו לשון הרע לקו בצרעת, מחלה איומה. מצרים נענשה בברד. עונשים אלה לא קיימים בימינו, אך לה' יש דרכים אחרות להעניש. החפץ חיים אומר שמי ששומר את לשונו יזכה לחיים טובים בעולם הזה ובעולם הבא. שמרו על לשונכם, ואז תהנו מחיים טובים.